

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 13316/2558

นางศรีวรรณ เพียรงานใจท์ นางสาวทองสุข ธรรมใจ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 64, ป.วิ.พ. มาตรา 1, พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 33, ป.วิ.พ. มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในการขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ครั้งแรก ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยทั้งสองขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ 15 วัน ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ 26 ธันวาคม 2557 เมื่อครบกำหนดจำเลยที่ 1 มีใ้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลในครั้งที่สองแต่อย่างไร คงมีเพียง ศ. ผู้รับมอบฉันทะจำเลยที่ 2 เท่านั้นที่ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลออกไปอีก 30 วัน จำเลยที่ 1 จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไ้ยกคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลดังกล่าว ป.วิ.พ. มาตรา 64 บัญญัติให้คู่ความหรือทนายความอาจมอบฉันทะให้บุคคลอื่นทำการแทนในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้คือกำหนดวันนั่งพิจารณาหรือวันสืบพยานหรือวันฟังคำสั่ง คำบังคับ หรือคำชี้ขาดใด ๆ ของศาล มาฟังคำสั่ง คำบังคับ หรือคำชี้ขาดใด ๆ ของศาล หรือสลักหลังรับรู้ซึ่งข้อความนั้น ๆ รับสำเนาแห่งคำให้การ คำร้องหรือเอกสารอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 71 และ 72 และแสดงการรับรู้สิ่งเหล่านั้น ส่วนกิจการอื่นนอกจากนี้ต้องพิเคราะห์เป็นเรื่อง ๆ ไปว่าเป็นกิจการสำคัญซึ่งโดยสภาพเป็นที่เห็นได้ว่าคู่ความหรือทนายความจะต้องกระทำด้วยตนเองหรือไม่ การที่ ศ. ทำคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลลงชื่อเป็นผู้เรียงและเขียนโดยอาศัยใบมอบฉันทะของจำเลยที่ 2 ที่ระบุไว้ให้ทำคำร้องได้นั้น เห็นได้ว่าเป็นกิจการอื่นนอกจากที่ ป.วิ.พ. มาตรา 64 บัญญัติไว้ และเป็นกิจการสำคัญที่คู่ความหรือทนายความจะต้องกระทำด้วยตนเอง ไม่อาจแต่งตั้งให้บุคคลทำการแทนได้ ทั้งการมอบฉันทะดังกล่าวไม่ทำให้ ศ. อยู่ในฐานะคู่ความตาม ป.วิ.พ. มาตรา 1 (11) เมื่อ ศ. มิใช่ผู้ซึ่งจดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความและมิได้กระทำในฐานะเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น การเรียงคำร้องอันเกี่ยวแก่การพิจารณาคดีในศาลให้แก่จำเลยที่ 2 ของ ศ. ดังกล่าวจึงขัดต่อ พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ.2528 มาตรา 33 ดังนั้น คำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลของจำเลยที่ 2 ดังกล่าวจึงเป็นคำร้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปัญหาข้อนี้ เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246, 247

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 12 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 4,000 บาท จำเลยทั้งสองยื่นอุทธรณ์และยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ 15 วัน

นับแต่วันที่ 11 ธันวาคม 2557 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต และมีคำสั่งในอุทธรณ์ว่า รอไว้สั่งเมื่อ
จำเลยทั้งสองชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์แล้ว ต่อมาวันที่ 29 ธันวาคม 2557 นายศิลป์ชัย
ผู้รับมอบฉันทะจำเลยที่ 2 ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์อีก 30
วัน นับแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2557 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องเมื่อพ้นกำหนด
ระยะเวลาที่ศาลอนุญาตแล้ว ให้ยกคำร้อง จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 มีคำสั่งให้ยก
คำร้องอุทธรณ์คำสั่ง จำเลยทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลย
ทั้งสองว่า คำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ชอบหรือไม่ เห็นว่า ในการขอขยายระยะเวลาชำระ
ค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ครั้งแรก ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยทั้งสองขยายระยะเวลา
ชำระค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ 15 วัน ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ 26 ธันวาคม 2557 เมื่อ
ครบกำหนดจำเลยที่ 1 มิได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลในครั้งที่สอง
แต่อย่างใด คงมีเพียงนายศิลป์ชัย ผู้รับมอบฉันทะจำเลยที่ 2 เท่านั้นที่ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลา
ชำระค่าธรรมเนียมศาลออกไปอีก 30 วัน ตามคำร้องฉบับลงวันที่ 29 ธันวาคม 2557 จำเลยที่ 1 จึง
ไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาล
ดังกล่าว ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 และศาลอุทธรณ์ภาค 5 รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของ
จำเลยที่ 1 มานั้นจึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ส่วนคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระ
ค่าธรรมเนียมศาลของจำเลยที่ 2 นั้น เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 64
บัญญัติให้คู่ความหรือทนายความอาจมอบฉันทะให้บุคคลอื่นทำการแทนในกิจการ
อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้คือกำหนดวันนั่งพิจารณาหรือวันสืบพยานหรือวันฟังคำสั่ง คำบังคับ
หรือคำชี้ขาดใด ๆ ของศาล มาฟังคำสั่ง คำบังคับ หรือคำชี้ขาดใด ๆ ของศาล หรือสลักหลังรับรู้ซึ่ง
ข้อความนั้น ๆ รับสำเนาแห่งคำให้การ คำร้องหรือเอกสารอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 71 และ
72 และแสดงการรับรู้สิ่งเหล่านั้น ส่วนกิจการอื่นนอกจากนี้ต้องพิเคราะห์เป็นเรื่อง ๆ ไปว่าเป็น
กิจการสำคัญซึ่งโดยสภาพเป็นที่เห็นได้ว่าคู่ความหรือทนายความจะต้องกระทำด้วยตนเองหรือไม่
การที่นายศิลป์ชัยทำคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลลงชื่อเป็นผู้เรียงและเขียน
โดยอาศัยใบมอบฉันทะของจำเลยที่ 2 ที่ระบุไว้ให้ทำคำร้องได้นั้น เห็นได้ว่าเป็นกิจการอื่นนอกจาก
ที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 64 บัญญัติไว้ และเป็นกิจการสำคัญที่คู่ความ
หรือทนายความจะต้องกระทำด้วยตนเอง ไม่อาจแต่งตั้งให้บุคคลทำการแทนได้ ทั้งการมอบฉันทะ
ดังกล่าวไม่ทำให้นายศิลป์ชัยอยู่ในฐานะคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา 1 (11) เมื่อนายศิลป์ชัยมิใช่ผู้ซึ่งจดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความ และมีได้
กระทำในฐานะเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ
องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้โดยบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น การเรียงคำร้องอันเกี่ยวแก่การพิจารณาคดี
ในศาลให้แก่จำเลยที่ 2 ของนายศิลป์ชัยดังกล่าวจึงขัดต่อพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528
มาตรา 33 ดังนั้น คำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาลของจำเลยที่ 2 ดังกล่าวจึงเป็น
คำร้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย
ของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246, 247 ที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอขยายระยะเวลา
ชำระค่าธรรมเนียมศาลของจำเลยที่ 2 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย
ฎีกาของจำเลยที่ 2 ต่อไปเพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง อนึ่ง ศาลอุทธรณ์ภาค 5 มีคำสั่งโดย

มิได้สั่งในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียม ศาลฎีกาเห็นสมควรสั่งให้ถูกต้อง พิพากษายกอุทธรณ์ของจำเลย
ที่ 1 ยกคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 5 ในส่วนของจำเลยที่ 1 และยกฎีกาของจำเลยที่ 1 และพิพากษายืน
ในส่วนของจำเลยที่ 2 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ คืบค่าชั้นศาลชั้นฎีกาทั้งหมดให้แก่
จำเลยทั้งสอง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกานอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ

องค์คณะ

อรรถพงษ์ กุลโชครังสรรค์ · รัชพันธ์ ประพุทธนิตินสาร · แก้ว เวศอุไร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/13316/2558>